

Tutkimuslaitoksen organisaatiota koskevan muistion (11.3.1971/TH)
johdosta

Ratkaisun yleispiirteistä

Ratkaisu, jossa toisaalta projektimuotoinen perustutkimus ja toisaalta pankin yleiseen informaatiopalveluun kuuluvat tehtävät irroitetaan erillisiksi hallinnollisiksi yksiköikseen on onnistuneen tuntuinen. Sen sijaan suhdanneseurantayksikön organisaatio ja tehtävät vaikuttavat vielä jossain määrin selkiintymättömiltä. Lisäksi vaativat ATK- ja konekirjoituspalvelujen organisointi tässä kentässä harkintaa.

Suhdanneseurantaosasto

Muistion selvitys- ja ennusteosasto SEO jää nähdäkseni muistiossa tehtävän määrittelyltään ja organisaatioltaan jonkin verran epämääräiseksi.

Ehdottaisin harkittavaksi seuraavanlaista tehtävän määrittelyä

- tuottaa vähintään neljä kertaa vuodessa kokonaistaloudellinen ennuste sekä seurata jatkuvasti kotimaista ja ulkomaista suhdannekehitystä pitäen erityisesti silmällä kehityksen poikkeamia tehdyistä ennusteista
- olla yhteistyössä muiden suhdanne-ennusteita laativien instituutioiden kanssa

- seurata ennustemenetelmien kehitystä ja soveltaa niitä kokonaistaloudellisten ennusteiden teossa
- vastata kokonaistaloudellista suhdanneseurantaa palvelevan tilastotuotannon koordinoinnista ja kehittämisestä pankin piirissä sekä yhteyksistä muihin makrotilastojen tuottajiin etenkin tilastokeskukseen ja tullihallituksen tilasto-toimistoon
- huolehtia muun kokonaistaloudellista kehitystä valaisevan kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen informaation hankkimisesta ja kytkemisestä suhdanneseurantaan
- laadittava kokonaistaloudellista kehitystä koskevia selvityksiä johtokunnan ja pankin muiden osastojen käyttöön
- osallistuttava kokonaistaloudellista kehitystä koskevilta osin rahapolitiikan ja muun talouspolitiikan valmistelu- ja suunnittelutyöhön
- osallistuttava kokonaistaloudellista kehitystä koskevissa kysymyksissä kansainväliseen yhteistyöhön johtokunnan antamien ohjeiden mukaan

Tällöin suhdanneseurantaosaston tehtävät rajattaisiin täsmällisesti koskemaan vain makrotaloudellista kehitystä, sen seurantaa, ennustamista ja analyysiä. Rahapolitiikan ja muun talouspolitiikan suunnitteluun se osallistuisi vain kokonaistaloudellisen tilanteen asiantuntijana.

Suhdanneseurantaosaston tulisi myös tarjota koulutuspaikkoja pankin muilla osastoilla työskenteleville tai näillä osastoilla työskentelemään valmistautuville. Vastaavasti suhdanneseurantaosaston tutkijoilla pitäisi olla mahdollisuus perehtymiseen pankin muiden osastojen työhön siinä määrin, kuin se kokonaistaloudellisten ennusteiden tai osastojen välisen yhteis-

työn kannalta olisi tarkoituksenmukaista.

Olisi lisäksi olennaista, että suhdanneseurantaosaston tutkijoilla olisi ajoittain mahdollisuus irroittautua suhdanneseurannasta akateemisten opinnäytteiden suorittamista varten tai lisätäkseen muulla tavoin pätevyyttään. Tämän pitäisi voida tapahtua joko perustutkimusosastolla, palkallisina virkavapauksina tai stipendein tuettuina opintomatkoina.

Suhdanneseurantaosaston organisaatio kaipaisi nähdäkseni lisäharkintaa. Suosittelisin tämän hetken henkilöongelmista riippumattomana harkittavaksi ratkaisua, jossa kokonaistaloudellisesta suhdanneseurannasta vastaisi osastopäällikkö, jolla olisi alaisenaan kolme jaostopäällikköä. Osasto jakaantuisi kolmeen jaostoon, reaalityalouden jaostoon, ulkomaantalous ja rahatalouden jaostoon.

Pankissa tapahtuva kokonaistaloudellisten tilastojen tuotanto kytkeytyy niin läheisesti suhdanneseurantaan, että nämä funktiot olisi liitettävä kiinteästi (nykyistä kiinteämmin) osaksi suhdanneseurantaa ja tämä tapahtuisi jaostojen puitteissa. Kunkin jaoston tehtäviin kuuluisi

- vastuualuettansa koskevien kokonaistaloudellisten ennusteiden tuottaminen vähintään neljä kertaa vuodessa
- vastuualueellansa tapahtuvan kehityksen jatkuva seuraaminen kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen informaation pohjalta erityisesti pitäen silmällä kehityksen poikkeamia tehdyistä ennusteista ja
- ja seurattava ennustemenetelmien kehittymistä ja huolehdittava niiden soveltamisesta vastuualueellaan
- huolehtia pankissa laadittavista, vastuualuettaan koskevista kokonaistaloudellisista tilastoista

- huolehtia kansainvälisten järjestöjen tarvitsemasta tilastollisesta informaatiosta siltä osin, kuin se tuotetaan jaostojen toimesta
- laadittava johtokunnan ja pankin muiden osastojen tarvitsemia selvityksiä vastuualueeltaan
- osallistuttava rahapolitiikan ja muun talouspolitiikan valmisteluun omaa vastuualuettaan koskevilta osilta
- osallistuttava kansainväliseen yhteistyöhön omaa vastuualuettaan koskevilta osilta.

Jaostoihin kuuluisi jaostopäällikön lisäksi tehtäväkentästä riippuen vaihteleva määrä ekonomisteja, tarvittavat aktuaarit ja harjoittelijat sekä tutkimussihteerit ja tutkimusapulaiset.

Erityisesti olisi huolehdittava jaostojen yhteyksistä ulospäin sekä pankin muihin osastoihin että erityisesti kaikkiin informaatiolähteisiin pankin ulkopuolella. Näitä yhteyksiä olisi pyrittävä luomaan kaikilla mahdollisilla tasoilla sekä monipuolisen informaation saamiseksi että yhteyksien jatkuvuuden turvaamiseksi.

Muistiossa kaavailtiin rahoitusmarkkinatoimiston tehtäviin kuuluviksi myös pitempiaikaiset selvitykset rahapolitiikan kehittämiseksi ja tehostamiseksi. Suosittelisin harkittavaksi, ettei jaoston(tai toimiston) tehtäväkenttää laajennettaisi tähän suuntaan, vaan että tällaiset selvitykset teetettäisiin perustutkimusosastolla, mahdollisesti tosin rahatalouden jaoston tutkijoita sinne siirtämällä.

Kokonaistaloudellisen analyysin edellyttämä tilasto- ja ATK-miehitys voitaisiin joko sijoittaa jaostoihin tai suhdanne-seurantaosaston yleiseen toimistoon. Ratkaisu riippuisi nykyis-

ten ATK-funktioiden kokonaisorganisaatiosta.

Kokonaistaloudellinen malliprojekti olisi yksi niistä ennustemenetelmien kehityspiirteistä, joita kukin jaosto olisi velvollinen seuraamaan ja johon jaostoille pitäisi antaa mahdollisuudet. Tällöin malliprojektin kypsyessä hyödylliseksi ennusteiden apuvälineiksi jaostot pystyisivät suhdanneseurantaosaston kokonaisuuden puitteissa käyttämään sitä hyväksi.

Perustutkimusosasto

Perustutkimusosaston johto-organisaatio on suunniteltu käsittelemättömän raskaaksi. Perustutkimusosastolla tulisi olla projekteista, niiden mitoituksesta ja aikataulusta huolehtiva korkean tason suunnitteluelin, jonkinlainen neuvosto. Sen sijaan projektien käytännön johto olisi kunkin projektin johtajan vastuulla ja pyörisi hänelle allokoitujen resurssien puitteissa ilman minkäänlaista erityistä organisaatiota. Ainoastaan avustavan henkilökunnan käytössä tarvittaisiin jonkinlaista koordinaointia, joka voisi vaivattomasti tapahtua suhteellisen alhaisen tason toimistopäällikön tai toimiston vanhimman toimesta.

Vähänkään pitemmälle ja tämän hetken henkilökysymysten ylikatsoen ei perustutkimusosastosta ole syytä tehdä niin massiivisesti yläpainoista, kuin muistiossa on kaavailtu.

Voi myös kysyä, onko monetäärisen analyysin koulutusryhmän paikka perustutkimusosastolla. Eikö tämä ryhmä nimenomaan olisi periaatteessa suhdanneseurantaryhmä, joka voitaisiin kouluttaa suhdanneseurantaosaston puitteissa.

Informaatiotoimisto

Informaatiotoimiston perustamisajatus on hyvä ja sen tehtävät nähdäkseni onnistuneesti määritellyt.

Ainoana huomiona se, että tutkimuslaitoksen käännöstyö valtaosaltaan liittyy nimenomaan pankin informaatiotoimintaan ja muutenkin käännöshenkilökunnan kytkeminen informaatiotoimistoon saattaisi olla kääntäjien kapasiteettia ja koulutusta ajatellen tarkoituksenmukaista.

Kytkeä pankin toimintakokonaisuuteen

Tutkimuslaitoksen organisaatiouudistukselta puuttuu ratkaisevalla tavalla mieli ja perusta, ellei samanaikaisesti voida hahmotella nimenomaan suhdanneseurantaosaston kytkentää pankin kokonaisorganisaatioon. Vaikka tämä aihe on tietoisesti jätetty keskustelun ulkopuolelle, näin tapahtuu nähdäkseni väistämättä pankin vahingoksi. Suhdanneseurantaosaston tehtävien selvärainen ja tarkoituksenmukainen määrittely edellyttää, että voidaan nähdä, millaisen kokonaisuuden puitteissa osasto tulee toimimaan millaisille elimille se tarjoaa informaatiota ja millaisilta elimiltä se saa informaatiota omaa työtään varten. Jos sen informaatiotyhteydet muuhun pankkiin ovat puutteellisesti organisoidut ja riittämättömät, tilanne ei olennaisesti voi parantua nykyisestä.

Suhdanneseurantaosaston pitäisi voida olla kiinteä osa pankin toimintakokonaisuutta, jossa sen tehtävänä olisi nimenomaan makrotaloudellisen informaation tuottaminen kokonaisorganisaatiolle ja vastaavasti organisaation muiden osien saaman infor-

maation hyväksikäyttö kokonaistaloudellisissa ennusteissa ja analyysissä. Suhdanneseurantaosastosta ei saisi tulla missään olosuhteissa vain yhden miehen työrukkasta.